

Udskriftsdato: 15. december 2025

KEN nr 10498 af 30/05/2006 (Gældende)

Klage over speciallæges behandling for allergi

Ministerium: Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Journalnummer: Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse,
Patientklagenævnet, j.nr. 0444005

Klage over speciallæges behandling for allergi

Resumé

En 30-årig kvinde henvendte sig i december 2001 til en speciallæge i allergi, idet hun havde mavesmerter samt hyppige afføringer med passage af ufordøjede fødeemner. Speciallægen lagde en undersøgelsesplan, ifølge hvilken der skulle foretages forskellige tarmundersøgelser og blodprøver for at afdække en mulig tarmlidelse. Der skulle endvidere laves en allergologisk vurdering med RAST for type 1 medieret inhalations- og fødemiddelallergi. Senere skulle der eventuelt laves undersøgelse for fødemiddelintolerans med enten diætprovokationsudredning eller en vitro-test (Alcat-test). Speciallægen udleverede skriftligt informationsmateriale om tarm- og allergiundersøgelserne, som hun også informerede om mundtligt. Speciallægen opfordrede patienten til at overveje undersøgelsestilbudene hjemme, men patienten ønskede undersøgelserne iværksat straks.

Den 21. december 2001 fik patienten gennemgået resultaterne af Alcat-testen overfor 100 fødemidler. Ifølge den udførte test skulle være allergisk overfor jordnød, sojabønne og hvede. I tilknytning hertil foretog speciallægen udvidet diætrådgivning, og ordinerede på den baggrund en specifik eliminations-diæt, som blandt andet ikke tillod agurk og kalkun, men kylling.

Den 16. januar 2002 informerede speciallægen om resultaterne af de foretagne tarmundersøgelser af mave og tyktarm, som fandtes normale. Den 25. februar 2002 blev patienten informeret om, at en tyndtarmspassageundersøgelse var normal omend der var en hurtig transittid.

I august 2002 blev patienten genundersøgt for sin lidelse på et hospital, hvor man fandt, at hun led af ikke-allergisk betændelse i næseslimhinden, uren hud og kronisk tarmbetændelse. Ved blodprøveundersøgelser på peanut, græs, hvede soja m.v. var disse, samt en priktest, negative. Den af speciallægen stillede fødemiddelallergidiagnose kunne ikke bekræftes.

Der blev klaget over, at speciallægen ikke undersøgte og behandlede patienten korrekt, således at hun blev fejldiagnosticeret. Det blev anført, at speciallægen satte patienten på en skrap diæt, og at patienten blandt andet fik oplyst, at hun ikke kunne tåle kalkun og agurk, men kylling.

Nævnet fandt grundlag for at kritisere speciallægen, idet undersøgelserne af patienten havde været formålsløse og uden klinisk værdi. Nævnet lagde herved vægt på, at ordinationen og gennemførelsen af kikkertundersøgelse af mavesæk og øvre tarm på det foreliggende symptomgrundlag savnede faglig begrundelse. Gennemførelsen af de 2 kikkertundersøgelser var overflødig set i lyset af, at patienten ved konsultationen den 18. december 2001 fik foretaget RAST-test og Alcat-test og herefter blev givet diætråd efter testenenes positive reaktioner. Nævnet lagde vægt på, at speciallægens behandlingsmæssige dispositioner alene kunne begrundes med, at speciallægen havde anset testenenes positive reaktioner som et tilstrækkeligt sikkert grundlag for at kunne diagnosticere en fødevareallergi som baggrund for patientens symptomer, hvorfor videre udredning som konsekvens heraf måtte forekomme unødvendig. Speciallægen burde have afventet resultaterne fra det videre undersøgelsesprogram før endelig diagnosticering og iværksættelse af behandlingstiltag. Nævnet fandt, at det ikke var relevant at opfatte de uspecifikke symptomer som værende forårsaget af fødevareallergi, og herefter samtidig ordinere og gennemføre et belastende udredningsprogram omfattende røntgenundersøgelse med kontrast og 2 kikkertundersøgelser med biopsi.

Nævnet lagde endvidere vægt på, at speciallægen ved at tillægge de relativt beskedne positive RAST-tests for hvede, sojabønner og jordnødder konsekvensdragende diagnostisk betydning, ikke havde fore-

taget relevant behandling. Nævnet lagde herved vægt på, at RAST-test for fødevarer ikke alene kan anvendes som et entydigt og endegyldigt diagnostisk redskab, samt at der er kendt krydsreaktivitet mellem RAST-test for græspollen og RAST-test for flere fødevarer, herunder hvede. Det er således velkendt, at der hyppigt ses falsk-positiv reaktivitet i RAST-blodprøver hos patienter med græspollenallergi.

Nævnet fandt endvidere grundlag for at kritisere speciallægen for information af patienten, idet speciallægen burde have informeret om Alcat-testens manglende videnskabelige grundlag og store usikkerhed. Speciallægen burde således have informeret om, at Alcat-testens anvendelighed til at afsløre senreaktioner i immunsystemet anses for videnskabeligt udokumenteret, og at testen ikke er lægefagligt anerkendt.

Da Patientklagenævnet fandt, at der var begrundet mistanke om, at speciallægen havde udvist gentagen forsømmelse ved behandlingen af patienten besluttede nævnet at anmode Politimesteren om at overveje grundlaget for en eventuel tiltalerejsning mod speciallægen for overtrædelse af lægelovens § 18, stk. 1, jf. § 18, stk. 2.